

Natuur

“Voldoende groene ruimte dicht in ieders buurt”

Groen doet er alles aan om de **natuur en het milieu te beschermen en te promoten**. We worden met zijn allen gezonder, creatiever en gelukkiger met een mooi stukje groen in de buurt. Een groene omgeving is daarenboven de goedkoopste bescherming tegen hittegolven en wateroverlast.

We kiezen resoluut voor groene ruimte dicht in de buurt en willen **een bos bij elke stadslob en in elke deelgemeente**. Maar naast een bos bij elke stadslob willen we ook in de stad **groen en water meer ruimte geven** en **biodiversiteit** alle kansen.

We moeten de natuur en het milieu beschermen. Je zaagt niet op de tak waarop je zit. Nu al schieten prachtige initiatieven uit de grond in **samenwerking met burgers en verenigingen**. Met Groen willen we hen verder ondersteunen en nieuwe initiatieven alle kansen geven.

Natuur en bos in elke groene lob en deelgemeente

Elke deelgemeente verdient zijn eigen groene long van bossen en parken. Groen wil daarom bekijken waar we nog **meer bossen** en parken kunnen aanleggen of uitbreiden. Waar er nu al veel groen is, proberen we de natuurwaarde ervan nog op te krikken. Geïsoleerde bossen verbinden we opnieuw met elkaar. Zo kunnen planten en dieren zich sneller ontwikkelen over grote stukken natuur.

Wat willen we concreet?

- Elke groene lob en deelgemeente krijgt een volwaardig en openbaar (speel)bos.
 - In het noorden van de stad is nood aan meer groen. Een **groot Noordelijk stadsrandbos** aangevuld met **kleinere bossen**, zorgt voor een bosoppervlakte die even groot is als Puitvoet in het zuiden van onze stad. Op termijn **moet elke groene lob een volwaardig bos** hebben.
 - **Puitvoet groeit verder** uit tot een **volwaardig stadsrandbos** en groene long voor alle inwoners uit de omgeving. Het landschapsplan dat op dit moment in samenwerking met alle actoren uitgewerkt wordt voor Puitvoet moet worden uitgevoerd. In het landschapsplan zal er onder andere aandacht zijn voor nog meer ecologische en landschappelijke meerwaarde, waterbeheer, spelprikkel en een duidelijke padenstructuur.
 - Nu al werken we **in elke deelgemeente** aan **avontuurlijke speelbossen** in het centrum van de deelgemeente: Mierennest in Belsele, Ter Beke in Sinaai, Wallenhof in Nieuwkerken en Puitvoet en het Noordelijk Stadsrandbos in Sint-Niklaas.
 - Buurtbewoners en verenigingen bepalen mee hoe bossen er zullen uitzien. Een sterke samenwerking met burgers biedt een sterkte meerwaarde voor het beheer van het bos.
- Verschillende bestaande bossen moeten met elkaar verbonden worden. De Z-vormige bosstructuur die door onze regio loopt moeten we versterken. We zoeken en versterken de natuurlijke groene verbindingen tussen de Westakkers, het bosgebied Pastoor Copstraat-Jagersdreef, de Sint-Jacobsdreef, de bosgordel rond de Beeldstraat en de bosgebieden in Puivelde.

- Het Natuurgebied Astgemete-Hirnisse-Fondatie in Sinaai willen we versterken. De natuurverenigingen daar verdienen extra steun door onder andere uitbreiding van het gebied, een nog beter beheer en meer investeringen. We dringen ook aan bij het Vlaams Gewest om snel werk te maken van de Ruimtelijke uitvoeringsplannen die daar op tafel blijven liggen.
- We bekijken welke OCMW- en gemeentegronen die niet worden gebruikt, bebost kunnen worden.

Natuur verbindt mensen met elkaar

Natuur verbindt ons. We moeten er allemaal samen van kunnen genieten. Tegelijk moet elke Sint-Niklaenaar of vereniging de kans krijgen om nieuwe ecologische projecten op te starten. Politici, burgers en verenigingen zijn allemaal partners om een sterk en ambitieus lokaal milieu- en natuurbeleid op poten te zetten. Daarom zoekt Groen bewust de **samenwerking** op met bestaande natuur- en milieuverenigingen. Groen gelooft in de stroom van projecten en acties die al actief zijn en kijkt vol verwachting uit naar de ecologische creativiteit van onze stad tijdens de volgende vijf jaar.

Hoe wil Groen dit realiseren?

- De Trage wegenplannen die we afgelopen bestuursperiode uittekenden moeten worden uitgevoerd. Heel wat Trage wegen dienen te worden heropend. Via trage wegen fietsen we op weg naar school of het werk niet langer langs gevaarlijke kruispunten, maar wel door de mooiste groene zones van Sint-Niklaas. *(zie hoofdstuk 'Mobiliteit'.)*
- Bossen en parken staan open voor avontuurlijk spel en sport. Dat kan met speeltoestellen, maar we zoeken ook naar creatievere en natuurlijke speelelementen.
- Illegaal kappen van bomen moet gestopt worden en de compensatie van vellingen moet goed worden opgevolgd. Er wordt verder gezocht naar een goede manier om de compensatie te kunnen garanderen.
- Via duurzame volkstuintjes en samentuinen groeien buurtbewoners dichter naar elkaar toe. We dromen onder meer van een nieuwe volkstuintjes op verschillende plaatsen in onze stad.
- Op speelplaatsen is er nog veel ruimte voor extra groen. De voorbije bestuursperiode werd stevig ingezet om speelplaatsen te vergroenen. Dit beleid willen we verder zetten. In ruil voor extra ondersteuning willen we de scholen aanmoedigen hun speelplaatsen ook publiek toegankelijk te maken. *(Zie ook hoofdstuk Ruimtelijke ordening.)*
- We betrekken verenigingen in projecten rond natuurbeheer in hun buurt.
- Zorgbehoevenden kunnen mee genieten van de natuur in Sint-Niklaas. De zorgsector zou daarom kunnen samenwerken met de stad en natuurorganisaties. Zo ontstaat er een kruisbestuiving tussen natuur en zorg.
- Het geboortebos aan de Ster en Puitvoet dat tien jaar geleden ontstond is een groot succes. Ook in de toekomst willen we zo de geboorte van nieuwe Sint-Niklazenaren vieren. Op deze manier leren veel mensen onze bosgebieden kennen en wordt de zorg voor natuur van kindsbeen meegegeven.
- Het gedenkbos aan begraafplaats Heimolen willen we verder uitbreiden en promoten.
- Via "dier van het jaar" worden, in samenwerking met betrokken verenigingen, acties ondernomen voor een zeldzaam dier. Deze acties blijven doorlopen, ook wanneer een volgend dier is gekozen. We willen deze werkwijze verder zetten en blijvend ondersteuning bieden aan deze verenigingen.

- De zadenbib stelt nu al gratis zaden ter beschikking. In ruil kan de ontlener een deel van zijn zelf geoogste zaden weer naar de zadenbib brengen. Zo wordt het aanbod steeds groter en gevarieerder.
- Het landelijke karakter van de deelgemeenten kunnen we behouden door de kleine landschapselementen zoals knotwilgen, houtkanten en poelen te beschermen en versterken. Hierop moet verder ingezet worden om nog meer mensen te overtuigen van de meerwaarde van deze landschapselementen. De subsidies en ondersteuning in onderhoud moet worden verder gezet.

Natuur in de stad

Met straatgroen, gevelgroen en groendaken kunnen we de natuur ook in woon- en bedrijvenzones verweven. Ze koelen de omgeving af bij warm weer en bufferen water bij hevige regenval. Maar er zijn nog veel meer mogelijkheden. De omgevingsvergunning, waarbij bouw- en milieuvergunningen in één procedure worden samengevat, biedt kansen om bij elke bouwaanvraag na te gaan wat de natuurwaarde op het perceel kan zijn waarop gebouwd of verbouwd wordt.

- Bij **grotere woonprojecten**, kantoorcomplexen en voorzieningen zoals scholen, rusthuizen en ziekenhuizen kan het groene gedeelte van het project **semi-publiek** ingericht worden zodat de omwonenden er ook van kunnen genieten.
- We zorgen ervoor dat elke inwoner van Sint-Niklaas natuur kan vinden op wandelafstand. Belangrijk is dat er een netwerk ontstaat van groene ruimten. (De MIRA-S 2000 normen vormen onze streefcijfers.)
 - **Woongroen** moet zich zeker binnen een afstand van 150 meter van elke woning bevinden. Het bestaat in verschillende vormen: van gemeenschappelijke voortuinstroken in sociale woonwijken tot een beeldbepalende solitaire boom op een klein plantsoen.
 - **Buurtgroen** is minstens 1 ha groot en vindt iedereen binnen de 400 meter. Het heeft een sociaal-recreatieve functie. De klemtoon ligt op rust en recreatie. Hier kunnen mensen rust vinden, elkaar ontmoeten, de hond uitlaten en spelen met de kinderen.
 - **Wijkgroen** vindt iedereen op minder dan 800 meter van zijn woonplaats. Gaat het over bossen of natuurgebied, dan is het streefcijfer minstens 10 ha groot. Gaat het over parken, dan is de oppervlakte minstens 5 ha. De grotere oppervlakte biedt mogelijkheden tot een meer gevarieerde functie-invulling.
 - **Stadsdeelgroen** is beschikbaar binnen de 1600 meter van elke woning. Het zijn bossen of natuurgebieden van minimum 30 ha groot. Zijn het parken, dan is een minimale oppervlakte van 10 ha nodig. Een kleinere oppervlakte is voldoende omdat parken er net voor ontworpen en ingericht zijn om op die kleinere oppervlakte op een meer intensieve wijze functies te vervullen. Zo kunnen parken een hogere recreatiedruk aan dan bossen en natuurgebieden.
 - **Stadsgroen** (en soms is dit voor stadsdeelgroen al het geval) is bedoeld voor elke inwoner van de stad of gemeente. Stadsgroen vindt iedereen binnen de 3.200 meter van de woning en is minstens 60 ha groot. Stadsbossen bevinden zich bij voorkeur binnen de 5 kilometer van de stad en zijn best meer dan 200 ha groot.

We hebben in Sint-Niklaas nog heel wat werk om aan deze normen te voldoen en het groenaanbod moet dus nog **stevig toenemen**.

- De luchtkwaliteitskaart die we nu al hebben, gebruiken we om te analyseren waar extra groen noodzakelijk is. Ook het project Curieuzeneuzen, waarbij burgers zelf de **luchtkwaliteit** in hun straat konden meten, kan ook een grote hulp zijn.
- Wie zijn buurt wil vergroenen wordt ten volle ondersteund. **Geveltuintjes** en andere kleine initiatieven zoals groene slingers en boomspiegelbeplanting, maken een straat al snel veel mooier. De procedures om dit te kunnen doen zijn tijdens de vorige bestuursperiode al vereenvoudigd. Bij wegenwerken moedigen we bewoners aan om ook een geveltuintje aan te leggen door de infrastructuur reeds te laten aanleggen door de aannemer.

Verstandig openbaar groenbeheer vergroot biodiversiteit

Een gemillimeterd stuk parkgazon is voor dieren veel minder interessant dan een verwilderd en gevarieerd grasland. Een grote struik is een betere thuis voor vogels dan kortgeschoren straatbomen. Elk stukje natuur in en buiten de stad heeft een eigen aanpak nodig. Met de juiste combinatie bomen, heesters, kruiden en bloemen vergroot je de diversiteit. Bovendien is een verwilderd en biodivers stuk natuur vaak onderhoudsvriendelijker.

Wat Groen wil doen om de biodiversiteit te vergroten:

- We ondersteunen en promoten initiatieven die de **biodiversiteit** in Sint-Niklaas in kaart brengen of vergroten. Het mezenproject is hier een van de mooiste voorbeelden van.
- Dieren kunnen zich eenvoudiger verplaatsen tussen twee grote stukken natuur met **ecologische stapstenen**. Dit zijn kleine groene eilandjes in een gebied dat voor de rest geen natuur omvat, zoals een bedrijventerrein of woonblok.
- Groen overlegt met landbouwbedrijven hoe ook zij de biodiversiteit rond hun gronden kunnen vergroten en ondersteunt hen waar nodig. Landbouwers kunnen ook ingeschakeld worden voor het beheer van landschapselementen.
- We zetten de acties rond Dier in de Kijker verder. Dat doen we samen met betrokken verenigingen.
- De **biodiversiteit** in het straatbeeld vergroten we door een gepast onderhoud van perken en bermen.
- Waardevolle **bermen** worden ecologisch beheerd.
- We baseren ons voor alle acties rond biodiversiteit op de visie over Harmonisch Park- en Groenbeheer van het Agentschap Natuur en Bos.

Waterbeheer

Sint-Niklaas beschermen tegen waterellende kan hand in hand gaan met natuurontwikkeling. We werken verder aan buffergebieden en proberen daar de natuur te laten floreren door bijvoorbeeld een stiltegebied. We vermijden bijbouwen in de bekende overstroombare beek- en riviervalleien en in woonkernen gaan we inventief om met regen- en afvalwater.

- Waar dat mogelijk is kiezen we voor het afvoeren van regenwater voor een open afvoersysteem zoals een **gracht**. Hier kan je makkelijker onderhoudswerken uitvoeren en is de biodiversiteit groter.

- Regenwater hoeft niet altijd afgevoerd worden. Soms kan het ook **gebruikt** worden voor bijvoorbeeld de tuin, het toilet of de was. Zo bespaar je meteen op je drinkwaterverbruik. Hierrond bestaat al een Vlaamse regelgeving. Groen wil een nog ambitieuzer plan uitwerken, ook voor reeds bestaande woningen.
- Als een straat wordt heraangelegd, bekijken we of we meteen ook de rioleringen kunnen vernieuwen.
- We zoeken naar een oplossing voor **bijkomende buffering** rond het gebied Klapperbeekstraat – Vrasene. We doen inspanningen om deze buffergebieden ook een recreatieve waarde te geven.
- In woonkernen vangen we overtollig regenwater eventueel op door een ruime ondiepe wadi aan te leggen in een buurtparkje. Zelfs publieke pleinen kunnen zo ontworpen worden dat ze in hoogste nood het water verzamelen. Beter daar dan in onze woonkamers.
- Onnodige verhardingen belemmeren een goed waterafvoersysteem. Groen wil ze **ontharden** en vervangen door nieuwe stukken groene ruimte.

Pesticidenvrij beheer

Sint-Niklaas was een pionier in het **bannen van pesticiden** in het openbaar domein. Nu is het aan de inwoners en bedrijven (landbouwers) om ook te gaan voor tuinieren en telen zonder pesticiden. Groen wil hen daarbij zoveel mogelijk helpen. Ook herbiciden moeten aan banden worden gelegd, want zij zijn net als pesticiden bijzonder slecht voor het milieu en uiteindelijk voor onze eigen gezondheid.

- Landbouwers die willen omschakelen naar biologische landbouw moeten ook bij de stad terecht kunnen voor de nodige begeleiding.
- Producten die je zelf kweekt, kan je het meeste vertrouwen. We moedigen burgers die een moestuin of volkstuintje hebben aan om te kiezen voor tuinieren zonder pesticiden en herbiciden.